

D 22/01

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan gällande godkände revisorn A-sons uppdrag som vald revisor i ett aktiebolag (bolaget).

Av anmälan framgår följande. Bolagets verksamhet består i att producera en reklambroschyr som delas ut gratis till turister bl.a. via hotell. I den till anmälan bifogade årsredovisningen för räkenskapsåret 1999 har det, bland bolagets omsättningstillgångar, upptagits ett varulager om 298 634 kr. Detta varulager bestod av reklambroschyrer vilka, enligt anmälaren, saknade försäljningsvärde.

Av årsredovisningen för räkenskapsåret 1999 framgår vidare bl. a. följande. Bolaget omsatte det aktuella året 651 260 kr. De totala tillgångarna uppgick till 553 557 kr, varav den största posten var det ovan nämnda varulagret. Under rubriken Tilläggsupplysningar, Värderingsprinciper, anges att varulagret har värderats till anskaffningsvärde med avdrag för individuellt bedömd inkurans, varefter varornas värde bedöms ej överstiga försäljningsvärdet minskat med beräknade försäljningskostnader. Bland anläggningstillgångarna finns upptaget ett belopp om 90 513 kr benämnt organisationskostnader. Tilläggsupplysningar har inte lämnats för denna post. Årets avskrivning har inte redovisats separat. A-son har den 28 juni 2000 avgett en ren revisionsberättelse avseende räkenskapsåret 1999.

A-son har i huvudsak anfört följande. I juni 2000, efter räkenskapsårets utgång, tillträdde han som revisor i bolaget. Målet var då att årsredovisning jämte revisionsberättelse skulle ges in till Patent- och Registreringsverket i laga tid, dvs. senast den 31 juli 2000. A-son fick del av bolagets räkenskapsmaterial för räkenskapsåret 1999 och även för tiden fram till den 31 maj 2000, inklusive en månadsrapport för maj månad. Bolagets verksamhet var relativt begränsad och A-son ansåg sig därför få en tillräckligt god bild av verksamheten år 1999 trots att viss tid hade förflutit efter räkenskapsårets utgång. Bolagets intäkter härrörde från försäljning av annonser i reklambroschyren medan kostnadssidan huvudsakligen bestod av kostnader för framställning av broschyren. Den 31 december 1999 fanns det, enligt ett inventeringsintyg från bolaget, 261 520 exemplar av broschyren i lager. Anskaffningskostnaden för dessa var 298 634 kr. Det var detta belopp som rubricerades som varulager i bokslutet. A-son var något tveksam när det gällde rubriceringen, men han utgick ifrån att broschyrerna utgjorde en tillgång i bolaget. Vidare var varulagerposten upplöst vid tiden för hans revision och månadsrapporten för maj 2000 visade ett positivt resultat om drygt 300 000 kr. Mot denna bakgrund godtog han varulagerposten. A-son medger dock att upplysningen i årsredovisningen om principen för varulagervärdering kan vara missvisande. – Vissa av bolagets kostnader för framtagning av broschyren år 1999 hade bedömts vara en investering. Det gällde kostnaderna för att ta fram en grundstomme med s.k. fonter, bilder, layout samt viss text som kunde kvarstå oförändrad i kommande års broschyrer. I bokslutet hade 80 procent av dessa kostnader aktiverats och benämnts organisationskostnader. A-son fann inte anledning att ifrågasätta att kostnaderna var av den arten att de kunde aktiveras och godtog den direktavskrivning som följde av att 20 procent av beloppet inte aktiverades. A-son framhåller att han utförde revisionen under tidspress.

RN gör följande bedömning.

Med varulager avses materiella tillgångar som är avsedda för försäljning i den ordinarie verksamheten. Reklambroschyren som bolaget producerade var inte avsedda för försäljning. De broschyrer som fanns kvar hos bolaget på balansdagen utgjorde därför inte något varulager.

Genom att bolaget felaktigt redovisade anskaffningskostnaden för de kvarvarande broschyrerna som varulager kom ett belopp motsvarande cirka en tredjedel av bolagets totala rörelseutgifter för räkenskapsåret 1999 att balanseras. Samma räkenskapsår intäktsförde bolaget däremot alla inkomster härrörande från broschyren som producerades år 1999. Bolaget har härigenom brutit mot den grundläggande redovisningsprincipen att samtliga kostnader hänförliga till en viss intäkt skall redovisas under samma period som intäkten redovisas, den s.k. matchningsprincipen. Genom att redovisa broschyrer avsedda för gratis utdelning som varulager och genom att inte beakta matchningsprincipen vid intäktsredovisningen har bolagets redovisade resultat och ställning för räkenskapsåret 1999 blivit grovt missvisande. Det kan noteras att bolagets redovisade aktiekapital skulle ha varit förbrukat om bolaget inte hade redovisat broschyrerna som varulager.

RN finner inte anledning att ifrågasätta A-sons bedömning att den del av kostnaderna år 1999 som avsåg framtagning av en grundstomme för broschyren kunde hänföras till kommande år. Däremot skulle det, i enlighet med 5 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554), i balansräkningen eller i en not ha lämnats närmare uppgifter om "organisationskostnaderna". Bl.a. skulle uppgift ha lämnats om anskaffningsvärde, årets avskrivningar och gällande avskrivningsplan. Dessa uppgifter saknas liksom uppgift om vad "organisationskostnaderna" egentligen avsåg. Vidare borde den del av dessa kostnader, 20 procent, som belöpte på år 1999 ha särredovisats i resultaträkningen som en avskrivning för detta år.

RN finner att A-son har allvarligt åsidosatt sina skyldigheter som revisor genom att inte anmärka på bolagets felaktiga redovisning av lagret och genom att inte verka för att fullständiga och korrekta upplysningar lämnades i bolagets årsredovisning för räkenskapsåret 1999. Varken det faktum att varulagerposten var upplöst vid tidpunkten för revisionen och att bolaget i maj 2000 redovisade vinst eller att revisionen utfördes under tidspress föranleder någon annan bedömning.

Med stöd av 22 § andra stycket revisorslagen meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Vilhelm Andersson, Arne Bækkevold, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjort, Jan-Erik Moreau, Claes Norberg och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Eva Haage samt avdelningsdirektören Kristine Skår, föredragande.